

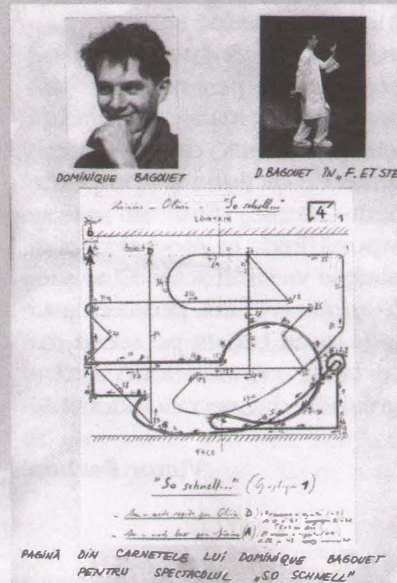
un clasic al dansului modern

În luna decembrie s-au împlinit șase ani de la moartea coreografului francez Dominique Bagouet.

L-am cunoscut în 1992, cu ocazia unui stagiu pe care l-a susținut la București în cadrul proiectului cultural "La danse en voyage". Un surâs mereu sincer. Eleganță și umor. Măinile sale cu degete fine, niciodată indiferente sau banale, trasând în spațiu mișcări – fragmente de elan, grație, mister.

Născut în 1951, Dominique Bagouet s-a afirmat mai întâi ca dansator de formație clasică: elev al celebrei Rosella Hightower, apoi interpret la Grand Théâtre de Genève (unde a dansat repertoriu Balanchine), la Compania de Balet "Félix Blaska" și la "Baletul secolului XX" al lui Maurice Béjart. Întâlnirea – în 1974, cu prilejul unui stagiu – cu Carolyn Carlson a fost decisivă pentru traseul pe care îl va urma cariera sa. Bagouet descoperă tehnica școlii americane de dans contemporan, colaborând apoi cu Peter Goss, Jennifer Muller, Maggie Black și, mai ales, cu Merce Cunningham.

În 1976 Bagouet prezintă prima sa creație coregrafică, *Chanson de Nuit*, la Concursul Internațional de Coregrafie de la Bagnolet, câștigând Premiul I. Imediat înființează propria sa companie de dans, transformată, în 1984, în Centrul Coregrafic Național de la Montpellier / Languedoc-Roussillon. Sub direcția artistică a coreografului, aici va lua naștere și Festivalul Internațional de Dans de la Montpellier, eveniment de importanță majoră în lumea baletului modern.

Recunoașterea sa pe plan internațional a fost întregită de două importante distincții pe care statul francez i le-a acordat: titlul de "Cavaler al Artelor și Literelor" și Marele Premiu Național al Dansului, oferit, în 1989, de Ministerul Culturii.

Dincolo de date biografice și premii ne rămâne descoperirea unui coregraf surprinzător cu fiecare nouă creație. Un stil extrem de bine conturat în multitudinea de tendințe ale dansului contemporan. Văzându-i spectacolele, am trăit mereu aceeași impresie: de perfecțiune "lejeră", de profunzime fără ostentație. Bagouet este, în primul rând, un coregraf baroc – prin liniile de fugă ale desenului coregrafic, prin mișcările de *poignet* (faimoasele sale gesturi mici, pline de umor). În rest – amestec de intim și universal, de melancolie și delicatețe, suprapuneri de epoci prin rapelurile la pictura naivă și pop-art. În anii așa-numiți "militanți", în care dansul tânăr francez își căuta mijloacele pentru a supraviețui, Bagouet (împreună cu Maguy Marin, Jean-Claude Gallota și alții) a fost unul dintre primii coregrafi care au luptat pentru ca dansul să fie recunoscut și să beneficieze de aceeași considerație ca și teatrul. S-a trezit astfel în postura de lider, deși niciodată nu și-a dorit-o.

În 1986, Rudolf Nureev i-a solicitat lui Bagouet un balet pentru scena Operei din Paris: *Fantasia Semplice* care, în ciuda unei recepții doar parțial favorabile, a marcat o etapă, o deschidere către tânăru, pe atunci, dans contemporan francez. A doua invitație i-a fost făcută lui Bagouet în 1988 de către Jacques Gamier și al său Grup de Cercetări Coregrafice al Operei și a avut, de asemenea, importanța sa, aducând o noțiune nouă pentru o companie clasică: noțiunea de repertoriu contemporan.

1998 e anul în care Bagouet este "prezent" pentru a treia oară pe celebra scenă cu un *coupé*, alături de alt mare coregraf, John Neumeier. *So schnell*, una dintre cele mai reprezentative creații ale lui Bagouet, a fost refăcută pe scena Operei chiar de către membrii vechii Companii de la Montpellier, într-o inedită acțiune de recuperare a patrimoniului lăsat de artist, acțiune ce poartă numele *Cometele*

Bagouet. De ce "Cometele...?" Pentru că Bagouet avea obiceiul de a-și scrie coreografiile tot timpul, cu fiecare ocazie. Aceste carnete, de care nu se despărțea niciodată, s-au adunat, în timp, într-o colecție impresionantă, o adevărată "memorie" a dansului său.

Apărea în sala de balet cu camelele sub braț, cu creația deja scrisă (cum a fost cazul spectacolului *So schnell*), cu un decupaj secvențial după secvență, cu parcursuri, desene, scheme... Un pariu nebun de a reproduce cu exactitate în studio ceea ce a imaginat pe hârtie. Aceste documente nu pot fi descifrate, bineînțeles, decât de dansatorii care au interpretat piesele, care au stat în apropierea coreografului. La moartea creatorului, dorința lor a fost clară: opera sa nu trebuie să dispară a doua zi după ultima reprezentare programată, ea trebuie dusă mai departe într-o manieră cât mai fidelă, respectându-se complexitatea stilului, finețea muzicalității, geografia delicată a desenului coregrafic, unicătatea personajelor. O dovadă că spiritul operei nu moare o dată cu creatorul ei.

Există două lucruri care, mai presus de toate, îmi evocă universul lui Bagouet: felul în care m-a învățat cum poate un dansator să fie, pe scenă, enigmatic și transparent în același timp și cele câteva cuvinte pe care mi le-a scris pe colțul unui afiș: "Pentru Răzvan, în amintirea dansului său, a gentilei sale. Cu pretenție sinceră, Dominique Bagouet".

"VOYAGE ORGANISÉ"
COREGRAFIA DOMINIQUE BAGOUET

"NECESITO"
COREGRAFIA DOMINIQUE BAGOUET

Răzvan Mazilu